

Sygn. akt VIII U 1407/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grzegorz Tyrka
Protokolant:	Dominika Smyrak

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2018r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy M. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania M. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 31 stycznia 2018r. **nr** (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje M. W. prawo do emerytury, poczynając od dnia 2 lutego 2018r.

(-) SSO Grzegorz Tyrka

Sygn. akt VIII U 1407/18

UZASADNIENIE

Decyzją z 31 stycznia 2018r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu M. W. (W.) prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, ponieważ ubezpieczony do 1 stycznia 1999r. nie udowodnił 15 – letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Organ rentowy wskazał, że do pracy w warunkach szczególnych nie uwzględnił okresu zatrudnienia ubezpieczonego od 21 czerwca 1976r. do 30 kwietnia 1995r.

na stanowisku elektromontera, ponieważ stanowisko to nie figuruje w w/w rozporządzeniu we wskazanym dziale, pozycji i punkcie, na które powołuje się zakład pracy.

Ubezpieczony w odwołaniu od decyzji domagał się jej zmiany przez przyznanie prawa do emerytury.

W uzasadnieniu wskazał, że posiada wymagany okres pracy w warunkach szczególnych, gdyż pracę taką wykonywał w nieuwzględnionym przez organ rentowy okresie pracując na stanowisku elektromontera w brygadzie remontowej suwnic w pełnym wymiarze czasu pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji.

Rozpoznając sprawę Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczony M. W. w dniu (...) ukończył 60 lat życia.

Nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego. Na dzień 1 stycznia 1999r. udowodnił 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

W dniu 25 stycznia 2018r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury.

W rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy wydał decyzję zaskarżoną omówioną na wstępie.

Ubezpieczony od 1 września 1973r. do 31 sierpnia 2000r. był zatrudniony w Hucie (...) (wcześniej Huta „1 – M.”): od 1 września 1973r. do 20 czerwca 1976r. jako pracownik młodociany, uczeń (...) Szkoły Zawodowej na podstawie indywidualnej umowy o pracę w celu nauki zawodu zawartej pomiędzy hutą a pracownikiem młodocianym, a następnie na stanowisku elektromontera i mistrza instruktora praktycznej nauki zawodu.

W świadectwie pracy z 31 sierpnia 2000r. zakład pracy wskazał, że ubezpieczony wykonywał pracę w szczególnych warunkach od 21 czerwca 1976r. do 30 kwietnia 1995r. na stanowisku elektromontera wymienionym w wykazie A, dziale III, poz.86, pkt 1 załącznika do zarządzenia nr 3 Ministra Handlu i (...) Maszynowego z 30 marca 1985r. W okresie od 25 kwietnia 1980r. do 6 lipca 1982r. ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową, po której powrócił do pracy 1 sierpnia 1982r. Od 17 lipca 1976r. do 30 sierpnia 1976r. korzystał z urlopu bezpłatnego. Następnie od września 1976r. do 1979r. kontynuował naukę w Technikum M. –(...)

Ubezpieczony pracował w Wydziale Elektrycznym D. Utrzymania (...). Zajmował się remontami suwnic w zakresie elektryki na wszystkich wydziałach huty, w tym m.in. na stalowni, prasowni, kuźni. Suwnic w zakładzie było ponad 100. Ubezpieczony dokonywał okresowej ich konserwacji, zajmował się bieżącymi awariami, naprawami, remontami średnimi i kapitalnymi. Jak remontowano jedną suwnicę to obok pracowały kolejne suwnice, a nadto np. na wydziale stalowni dodatkowo pracowały piece martenowskie, a na wydziale prasowni – piece grzewcze, które podgrzewały materiał do produkcji obręczy kół wagonów kolejowych. Na tych piecach była temperatura powyżej 1000 stopni. Naprawiał także suwnice na kuźni osi, gdzie rozgrzewano materiał a następnie za pomocą kucia młotami kształtowano oś kolejową. Pracę taką ubezpieczony wykonywał także podczas nauki w Technikum. Miał wówczas możliwość wychodzenia przez trzy dni w tygodniu o godzinę wcześniej, aby iść na zajęcia w szkole, ale korzystał z tego rzadko, przeciętnie 1-2 razy w miesiącu Wykonywał w tym czasie także pracę w niedziele, to jest przeciętnie 3 niedziele w miesiącu pracował po 8 godzin.

Razem z ubezpieczonym pracowali Z. S., W. K. i J. K..

/dowód z: akt ZUS, akt osobowych ubezpieczonego, świadectwa pracy świadka Z. S., W. K., J. K., zeznań w/w świadków oraz zeznań ubezpieczonego /.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego M. W. zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2017r., poz. 1383 ze zm.) – zwanej dalej ustawą emerytalną – ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego określonego w ust. 1a i 1b, z zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a, 50e i 184.

Zgodnie z 184 ust. 1 ustawy ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy – tj. 1 stycznia 1999r. – osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zgodnie z art. 184 ust. 2 ustawy emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 roku, Nr 8, poz. 43 ze zm.) – zwanego dalej rozporządzeniem – pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z § 3 rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia.

Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z cytowanych norm prawnych wynika, iż odwołujący nabędzie prawo do wcześniejszej emerytury w przypadku łącznego spełnienia przesłanek:

- ukończenia wieku 60 lat,
- legitymowania się okresem ubezpieczenia w wymiarze co najmniej 25 lat, przypadającym na dzień 1 stycznia 1999r.,
- legitymowania się 15 letnim okresem pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, przypadających na dzień 1 stycznia 1999r.,
- nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego.

W świetle utrwalonego orzecznictwa sądowego dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego stanowiska tylko rodzaj rzeczywistości powierzonej pracy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 26 czerwca 2015r. sygn. akt III AUa 168/15 LEX nr 1761793).

Ubezpieczony M. W. wiek emerytalny 60 lat ukończył (...) Bezsportnym jest, że nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego oraz, że na dzień 1 stycznia 1999r. legitymuje się wymaganym 25 - letnim okresem składkowym i nieskładkowym.

Kwestią sporną pozostawało, czy ubezpieczony do 1 stycznia 1999r. posiada 15 - letni okres pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Wyniki przeprowadzonego postępowania dowodowego pozwoliły na przyjęcie, że ubezpieczony podczas zatrudnienia w Hucie (...) (wcześniej Huta „ 1 – M. ”) od 21 czerwca 1976r. do 30 kwietnia 1995r., po wyłączeniu okresu urlopu bezpłatnego od 17 lipca 1976r. do 31 sierpnia 1976r., stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę w warunkach szczególnych wymienioną w wykazie A dziale XIV poz.25, to jest „ bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano – montażowe i budowlano – remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie ”.

Ubezpieczony zajmował się remontami, konserwacją i naprawą suwnic jakie znajdowały się na wszystkich oddziałach Huty, gdy takich suwnic w całej Hucie było około 100. Kiedy zajmował się remontem danej suwnicy inne urządzenia na wydziale pracowały. Na wydziałach tych jako podstawowe świadczone były prace w warunkach szczególnych. I tak np. pracował na stalowni, kuźni, prasowni, gdzie pracownicy wykonywali prace wymienione w wykazie A dziale III poz.1 i nast. Pracę świadczył stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Takiemu przyjęciu nie przeczy fakt, że podczas uczęszczania do Technikum w latach 1976 – 1979 miał możliwość skorzystania przez trzy dni w tygodniu ze skróconego o godzinę czasu pracy w sytuacji, gdy z uprawnienia tego korzystał sporadycznie 1-2 razy w miesiącu. Nadto dodatkowo w tym czasie wykonywał także pracę w niedziele.

Ustalając powyższe Sąd oparł się na spójnych ze sobą zeznaniach świadków Z. S., W. K., J. K., którzy współpracowali z ubezpieczonym w okresie spornym, korespondujących z nimi zeznaniach ubezpieczonego, a także powołanej w sprawie dokumentacji zawartej w aktach organu rentowego oraz w aktach osobowych ubezpieczonego.

Po zaliczeniu w/w okresu spornego do pracy w warunkach szczególnych ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. posiada wymagany co najmniej 15 – letni okres takiej pracy. Zatem spełnia wszystkie niezbędne przesłanki do przyznania dochodzonego świadczenia.

Zdaniem Sądu do pracy w warunkach szczególnych podlega również zaliczeniu okres służby wojskowej ubezpieczonego od 25 kwietnia 1980r. do 6 lipca 1982r.

Zgodnie z uchwałą 7 sędziów Sądu Najwyższego z 16 października 2013r.

II UZP 6/13, czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art.108 ust. 1 ustawy z 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220, w brzmieniu obowiązującym

do 31 grudnia 1974r.) zalicza się - na warunkach wynikających z tego przepisu - do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku. W uchwale wskazano na możliwość uwzględnienia okresu służby wojskowej odbywanej pod rządami art. 108 ust. 1 w/w ustawy z 21 listopada 1967r. do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z tym zatrudnieniem, jeżeli po odbyciu tej służby pracownik podjął zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym był zatrudniony przed powołaniem do służby. Przepis art. 106 ust. 1 tej ustawy wskazywał przy tym na obowiązek pracodawcy, który zatrudniał pracownika w dniu powołania do zasadniczej służby wojskowej, do zatrudnienia go na poprzednio zajmowanym stanowisku lub na stanowisku równorzędnym pod względem rodzaju pracy oraz zaszeregowania osobistego jeżeli w ciągu 30 dni od dnia zwolnienia z tej służby pracownik zgłosił swój powrót do zakładu pracy w celu podjęcia zatrudnienia.

Jednocześnie w uchwale z 14 lipca 2016r. w sprawie III UZP 9/16 Sąd Najwyższy stwierdził, iż czas odbywania zasadniczej służby wojskowej w okresie obowiązywania art.125 ust.1 ustawy z 26 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony PRL w brzmieniu ustalonym w jednolitym tekście do zmiany tego przepisu z 9 grudnia 1991r. zalicza się - na warunkach określonych w tym przepisie - do okresu zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy. W uzasadnieniu uchwały podkreślono, że w ustalonym w tamt. sprawie stanie faktycznym (okres zasadniczej służby wojskowej - od 30 października 1987r. do dnia 15 czerwca 1989r.) zastosowanie ma art. 125 ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony w brzmieniu ustalonym od 11 lutego 1984r., który z kolei odpowiada treści art. 120 ust.1 w brzmieniu obowiązującym od 1 września 1979 r. (Dz. U. z 1979 r. Nr 15, poz. 97). Właśnie ten ostatni przepis będzie miał zastosowanie w stanie faktycznym niniejszej sprawy, bowiem ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową w latach 1980 – 1982. W myśl tego przepisu, pracownikowi, który w ciągu trzydziestu dni od zwolnienia z zasadniczej lub okresowej służby wojskowej podjął pracę, czas odbywania służby wojskowej wlicza się do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął pracę, w zakresie wszelkich uprawnień prawno-pracowniczych wynikających z Kodeksu pracy oraz z przepisów szczególnych. Zdaniem Sądu Najwyższego z art. 125 ust. 1 (do 11 lutego 1984 r. - art. 120 ust. 1) wynika czytelna i jednoznaczna językowo reguła statuująca tzw. fikcję prawną, zgodnie z którą okres niewykonywania zatrudnienia w ramach stosunku pracy w czasie odbywania zasadniczej służby wojskowej (po spełnieniu dodatkowych warunków określonych w tym przepisie) jest traktowany jako równorzędny z okresem rzeczywistego wykonywania zatrudnienia i w całości wliczany do niego z uwzględnieniem uprawnień wynikających nie tylko z przepisów Kodeksu pracy, ale również z wszystkich przepisów szczególnych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 30 marca 2017r. III AUa 432/16).

Ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową w trakcie zatrudnienia w Hucie od 25 kwietnia 1980r. do 6 lipca 1982r. Po zakończeniu służby wojskowej przed upływem 30 dni, bo 1 sierpnia 1982r. podjął ponownie zatrudnienie w tym samym zakładzie na tym samym stanowisku pracy objętym szczególnymi warunkami.

W konsekwencji powyższego, na podstawie powołanych norm prawnych oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od (...) to jest od osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat, zgodnie z art.100 ust.1 ustawy emerytalnej.

(-) SSO Grzegorz Tyrka